

Uttalelser fra Nordland Arbeiderpartis årsmøte 2015

Innhold

1 Fiskeripolitisk uttalelse	2
2 Norge trenger ny industripolitikk	5
3 Mineraler må bli et nasjonalt satsingsområde	7
4 Momskompensasjonsordningen til Idrettsanlegg må økes og endres til en Regelstyrt ordning.	7
5 Prioriter soningsplasser også i Kriminalomsorgen Region Nord!	8
6 Stans salget av Statskog	9
7 Uttalelse til høring om opphevelse av konsesjonsloven og boplikten	9
8 Nei til brutalisering av norsk arbeidsliv	10
9 Sosial dumping	11
10 Et likeverdig helsetilbud i hele landet	11
11 Tannhelse	14
12 Retten til å kle seg slik man selv vil	14
13 Asyl og flyktningpolitikk	15
14 Breiband til alle	15
15 Nordland må videreutvikles som fiskeriregion	16
16 Nei til konkurranseutsetting av jernbanen	17
17 Beredskapslager	17
18 Kystfylkene rammes av statlige kutt	17
19 Laksetrapper i Vefsna vassdraget	18

1 Fiskeripolitisk uttalelse

Norge forvalter store havområder med enorme ressurser. Nordland Arbeiderparti slår fast at disse ressursene tilhører fellesskapet. Forvaltningen av fiskeressursene må ha som mål å opprettholde sterke bestander som gir et best mulig langtidsutbytte, stor verdiskaping og som sikrer sysselsetting og bosetting i kystsamfunnene. Nordland Arbeiderparti vil være garantisten for et lovverk som ivaretar grunnleggende prinsipper i dagens deltakerlov og fiskesalgslags lov. Nordland Arbeiderparti vil slå ring om den viktige koblingen kvote, båt og aktiv fisker.

Nordland Arbeiderparti er også opptatt av den gjensidige avhengigheten mellom flåte og industri. Målet er å sikre stabile, lønnsomme, helårige arbeidsplasser og god rekruttering.

Rekruttering

For sjømatnæringen er tilgang til arbeidskraft med god kompetanse avgjørende for å lykkes med fremtidig drift og utvikling. En dynamisk, innovativ og lønnsom sjømatnæring, som er internasjonalt ledende på en rekke kunnskapsområder, er sannsynligvis den beste garantist for fremtidig rekruttering av kompetent arbeidskraft. Det er avgjørende at terskelen for å komme inn i fiskeriyrket er lav for unge som vil inn i næringen. Flåten under 11 meter er i så måte en viktig rekrutteringsarena fordi det i denne flåtegruppen er mulig å komme seg inn i fisket uten å kjøpe kvoter. Denne muligheten må opprettholdes.

Det er også nødvendig å arbeide mer systematisk med å utvikle kompetansen til ansatte i sjømatnæringen. Nordland Arbeiderparti vil arbeide for et kompetansehevingsprosjekt i sjømatnæringen, herunder at en større andel av FoU-avgiften kan benyttes til å styrke arbeidet med rekruttering til utdanning og kompetanse. Det er også viktig at kunnskap om sjømatnæringen blir en del av det pedagogiske grunnlaget både i barnehager og grunnskole.

For å styrke rekrutteringen mener Nordland Arbeiderparti at det må etableres bedre finansieringsordninger for at unge fiskere skal ha tilstrekkelig økonomi for å kunne investere i fartøy og kvoter. Antall rekrutteringskvoter bør økes og Nordland AP mener det bør opprettes et rekrutteringsfond som kan bidra til investering i fartøy

Tilbudet som elever gis innen videregående opplæring må være tilpasset næringslivets behov. Nordland Arbeiderparti mener det er viktig at fylkeskommunen jobber aktivt for økt rekruttering til næringen ved å ha et godt og variert opplæringstilbud innen fiske, fangst og akvakultur.

Forskning og utvikling

Flere analyser peker på mulighetene for økt marin verdiskaping gjennom en styrket satsing på kunnskapsbasert utnytting av marine ressurser. Rapporten «Verdiskaping basert på produktive hav i 2050» viser at Norge potensielt kan seksdoble den marine omsetningen innen 2050. Forutsetningen i alle analysene er økt investering i kunnskap, og styrket evne til å ta i bruk kunnskapen. Nordland har et godt utgangspunkt for å delta i denne veksten. Vi har naturgitte fortrinn, en meget kompetent sjømatnæring, Universitet i Nordland og Høgskolen i Narvik. Nordland Arbeiderparti vil arbeide for en

styrking av offentlig finansiert marin forskning, og for at Nordland skal få en større andel gjennom å utarbeide en FoU plan for marin sektor i Nordland. I den sammenhengen er det avgjørende viktig å få til god samhandling mellom næring, forvaltning og våre kunnskapsmiljø. FoU plan for Nordland må dekke hele verdikjeden fra «fjord til bord», der særlig produkt- og markedsforskning vil være et viktig bidrag for å øke verdiskapingen i sjømatnæringen.

Fiskeflåten

Kystflåten fanger 2/3 av totalkvotene i hvitfisksektoren, hver fisker i kystflåten generer tre arbeidsplasser på land. Nordland er landets største fiskerifylke, både i antall fiskere og fartøy og hovedtyngden av flåten er under 11m. Kystflåten er derfor av stor betydning for Nordland. Nordland Arbeiderparti ønsker ikke at kystflåten bygges videre ned og vil derfor advare mot en ytterligere liberalisering av adgangen til kvotesammenslåing. Nordland Arbeiderparti ønsker flest mulige helårige arbeidsplasser i fiskerinæringen, både i fiskeflåten og på land. Arbeidsplasser i fangstleddet og på landsiden må derfor sees i sammenheng for å sikre bærekraftig økonomi i næringen. Nordland Arbeiderparti har som mål at den minste kystflåten i større grad skal utnytte mulighetene til å fiske hele året, slik at fornying av denne delen av flåten og rekruttering sikres. Dette vil også bidra til å sikre jevnere råstofftilgang og driftsgrunnlag for mottaksanlegg og fiskeindustrien. I tillegg vil Nordland Arbeiderparti bruke politiske virkemidler, herunder reguleringer av fisket, for å sikre helårige leveranser av fersk fisk.

Nordland Arbeiderparti vil ta initiativ til at det settes ned en forenklingskommisjon som har mandat til å foreslå fjerning av uhensiktsmessige hinder for utøvelse av fiskeryrket. Kommisjonen må gjennomgå regelverket for ervervstillatelse for fiskefartøy, spesielle tillatelser (konsesjoner) og deltakeradgang i lukkede grupper.

Klima

Norge skal redusere Co2-utslippene med 40% innen 2030. Kystflåtens drivstofforbruk er mellom ¼ og ½ av trålerflåtens forbruk, pr tonn fisket torsk. De klimapolitiske rammebetingelsene som også fiskerinæringens vil møte, vil derfor sette fiskerinæringen i Nordland i en gunstig posisjon: Kystfisket representerer dermed en klimavennlig høsting og klimavennlige arbeidsplasser.

Deltakerloven

Deltakerloven er garantien for norsk eierskap, fisker eid flåte, lokal tilhørighet og levende kystsamfunn, og er derfor viktig å verne om. Nordland Arbeiderparti forventer derfor at fiskeriministeren snarest avklarer regjeringens syn på deltakerloven. Det er avgjørende både for fiskerinæringen og leverandørsiden at disse spørsmålene avklares raskt.

Rammebetingelser for fiskeflåten

Nordland Arbeiderparti ønsker å sette fokus på rammebetingelsene til fiskeflåten i samarbeid med næringen. Vi ønsker stabile betingelser for å få en lønnsom flåte som kan fornye seg og konkurrere med lønns -og arbeidsbetingelser som andre næringer kan tilby. Samtidig må det settes krav og legges til rette med virkemidler som sikrer ferske leveranser langs kysten. Dette vil også kunne bidra til å opprettholde arbeidsplasser i fiskeindustrien.

Fylkesbinding

Nordland Arbeiderparti ønsker å sette fokus på at fylkesbindingen slik den er i dag med rettigheter tilhørende i torskefiskeriene, fortsatt blir på nordnorske hender. Det må maksimalt åpnes opp for erverv mellom de tre nordligste fylkene. Dette er en grunnleggende faktor for å bevare de bærekraftige kystsamfunnene som i framtiden skal gi lønnsomme arbeidsplasser i nord.

Fiskesalgslagsloven

Nordland Arbeiderparti fastholder at fiskesalgslagsloven skal gjelde. Loven sikrer forutsigbarhet i alle deler av fiskerinæringen, og en bærekraftig samfunnsøkonomisk lønnsom forvaltning. Ved å fjerne fiskesalgslagsloven skapes det større usikkerhet og uforutsigbarhet. Dette kan bidra til å redusere lønnsomheten i hele fiskerinæringen.

Kvalitet

En av norsk sjømatnæringens største fortrinn er nærhet til de marine ressursene. Det er derfor avgjørende at alle ledd i næringen bidrar til å ivareta god kvalitet. God kvalitet er et grunnleggende virkemiddel for å sikre økt verdiskaping i næringen.

Industri

En av de store utfordringene for landindustrien er ujevn tilgang på råstoff. I noen hektiske vintermånedene blir det brakt på land store mengder fisk, mens det i andre perioder er nesten umulig å få tak i råstoff. Med en slik råstoffsituasjon er det vanskelig å få tillit som en stabil leverandør. Nordland Arbeiderparti er derfor opptatt av å videreutvikle levende fangst og lagring. Dette vil kunne utjevne sesongsvingningene noe. Viktigst vil allikevel gjennomføringen og reguleringen av fiskeriene være. Derfor er det avgjørende viktig for landindustrien at ordninger som bidrar til et høstfiske blir videreført. Bifangstordninger som bidrar til at også andre arter enn torsk blir fisket, er også viktig. Nordland Arbeiderparti mener at dersom det finnes regler som er til hinder for langsiktig samarbeid mellom flåte og industri, så bør disse fjernes. Ved å etablere mer samarbeid mellom de forskjellige leddene i verdikjeden vil det være større muligheter for utvikling av høykvalitets sjømatprodukter som vil gi bedre lønnsomhet i alle ledd.

Bedrifter som lykkes innenfor næringsmiddelindustrien kjennetegnes av strategisk markedstenkning og kontinuerlig innovasjon. Sjømatindustrien må i større grad ta i bruk teknologi for å kunne konkurrere med lavkostland. Arbeidskrevende operasjoner må automatiseres og produktutviklingen må ta utgangspunkt i vårt største fortrinn; fersk kvalitetsfisk. Restråstoffet må også i større grad bringes på land for derigjennom å øke verdiskapingen. Nordland Arbeiderparti mener det bør settes i gang et arbeid for å avdekke eventuelle hindringer for bedre utnyttelse av restråstoffet, herunder se om strenge krav til lasteromvolum på fiskefartøylene er et slikt hinder.

Leveringsforpliktelsene må fremdeles knyttes til de aktuelle anleggene. Innholdet i aktivitetsplikten må klargjøres. Det må åpnes for større fleksibilitet for samarbeid mellom landanlegg, slik at råstoff ivaretas best mulig. Eksempelvis kan ferskpakking av førsteklasses kvalitetsskrei godkjennes som aktivitet, noe som gir god lønnsomhet for både flåte og industri.

Marked

Sjømatnæringen er en av Norges mest internasjonale næringer og selger sine produkter til mer enn 130 land. Dette stiller store krav til markedskunnskap og evne til å tilpasse seg kundenes preferanser. Derfor er det store muligheter til å hente ut større verdier med god kunnskap om marked og kunder. Gjennom Norges sjømatråd har også norsk sjømatnæring lyktes godt i markedsføring av norsk sjømat. Nordland Arbeiderparti er derfor bekymret hvis ressursene til Norges sjømatråd reduseres betydelig. De store globale aktørene vil være i stand til å drive egen markedsføring, og gjerne da for sine merkevarer, men for norsk sjømatnæring som helhet og særlig de mindre aktørene vil dette kunne være skadelig over tid.

2 Norge trenger ny industripolitikk

Mange land i Europa ble hardt rammet av finanskrisen og den etterfølgende Eurokrisen. Arbeidsledigheten i Europa er rekordhøy. Norge har klart seg godt gjennom disse krisene fordi vi førte en aktiv motkonjunkturpolitikk, men også fordi vi har hatt store inntekter fra olje og gassproduksjon. Økt internasjonal konkurranse fører til at disse næringene ikke kan være det Norge ensidig skal satse på i framtiden.

EU lanserer en ny visjon for industrien. Europaparlamentet presenterte ved årets begynnelse en rapport om reindustrialisering av Europa. I denne strategien ligger det et mål om at fastlandsindustrien skal representere minst 20 prosent av brutto nasjonalproduktet. EU mener dette er et nødvendig nivå for at Europa skal være en stabil og bærekraftig region globalt sett. Disse målene for industriens rammebetingelser støttes av en samlet europeisk fagbevegelse.

Det pågår nå forhandlinger om en ny handelsavtale mellom EU og USA. En slik avtale kan sette Norges eksport til Europa og USA under kraftig press. EU er Norges viktigste eksportmarked.

Langsiktige og like konkurransevilkår

For å møte disse utfordringene må Norge utvikle bedre og mer langsiktige rammebetingelser for industri, og det må etableres en bred enighet i Norge om hvordan fordelingspolitikken og avgifts- og skatteregimet skal fungere. Norge kan ikke ha dårligere rammevilkår for fastlandsindustrien enn våre konkurrentland.

Nordland Arbeiderparti mener at det må tas en gjennomgang av særnorske rammebetingelser som reduserer vår attraktivitet som vertsnasjon industri. Disse særnorske rammebetingelsene hindrer effektiv ressursbruk og ny utvikling, ikke minst innenfor miljøteknologi.

Prosessindustrien i Norge er verdensledende. Utvikling av denne industrien i Norge vil gi flere kompetansearbeidsplasser og er det viktigste bidraget Norge kan gjøre for det globale klima.

Ny energipolitikk - ikke flere utenlandskabler

Både Norge og Europa vil i årene framover få økt tilgang på energi. Dette vil gi grunnlag for utvikling av norsk landbasert industri.

Nordland Arbeiderparti mener det er viktig å legge til rette for kraftforedlende industri i Norge og går mot etableringen av de planlagte utenlandskablene for eksport av norsk elektrisk kraft. Det er både dårlig klimapolitikk og dårlig industripolitikk å ikke legge til rette for videre utvikling og utbygging av norsk industri basert på rein vannkraft.

Norge kan ikke ha en nettpolitikk som gir vår industri dårligere rammebetingelser en våre konkurrentland.

Det er innført en tariffiseringsmodell i sentralnettet for store industribedrifter. Denne modellen er gunstig for de fleste kraftforedlende bedrifter. Et flertall av de bedriftene modellen er ment for står tilfeldigvis utenfor sentralnettet. For disse bedriftene betyr dette en vesentlig kostnadsøkning. Bedrifter som ikke har et forbruksmønster som passer inn i den nye modellen har ingen fordeler av den nye tariffiseringsmodellen.

Nordland Arbeiderparti mener det er nødvendig at tariffiseringsmodellen justeres slik at det omfatter alle industribedrifter modellen er ment for.

Utviklingen vi har sett i den landbaserte industrien de siste årene hadde ikke vært mulig uten CO2 kompensasjon og industrikraftregimet som er etablert. For at vi skal være sikre på å nå Norges klimamål, må disse ordningene videreføres i et langsiktig perspektiv.

Ny industrisatsing

Norge trenger en ny industripolitikk med langsiktige og forutsigbare strategier for industriutvikling basert på en kobling av energiresurser, og våre andre naturressurser (gass, mineraler, lang kystlinje, store havområder, stor ferskvanntilgang og store ledige landområder etc) samt miljøteknologi i verdensklasse. Det er ikke mulig å nå nasjonale og internasjonale klimamål uten en slik industriell satsing.

Nordland Arbeiderparti mener at vi må skape ny industri i Norge basert på disse unike naturressursene. Derfor trenger vi en fremtidsrettet industristrategi som også stimulerer til nye etableringer. Vi skal enda i mange år leve av olje og gassindustrien men vi må løfte blikket inn i fremtiden hvor industriproduksjon fortsatt skal være en bærebjelke i vår økonomi og sysselsetting.

For å få til en ny satsing på landbasert industri trenger vi å øke innsatsen på flere områder.

Vi må ha en aktiv statlig eierpolitikk for å lykkes og vi må se på mulighetene til å investere en større del av våre inntekter i landbasert industri. Investeringene kan fordeles på flere innsatsområder som infrastruktur, kompetanse, forskning og utvikling men også statlig eierskap i landbasert industri må vurderes.

Vi må bygge et virkemiddelapparat som kan møte behovene for kapital til investering i industriprosjekter og vi må sette krav til hvem som skal eie Industribedriftene. Det er avgjørende at eierskapet i dagens og morgendagens Industri har den kompetansen som skal til for at norsk industri skal være lønnsom og fremtidsrettet.

Det må satses på FOU for at landets industri skal være i fremste rekke på miljø. Norsk industri satser i dag stort på miljøtiltak i sin produksjon og det må vi fortsette med gjennom målrettet teknologiutvikling.

Kompetansen og fagkunnskapen våre industriarbeidere har opparbeidet seg gjennom generasjoner med industriproduksjon må stå i sentrum for satsingen. Det er nettopp fagarbeideren og den tekniske kompetansen som skal bygge ny industri i Norge. Vi må satse videre på yrkesutdanning og lærlinger og vi må bygge sterke utdanningsmiljøer der industribedriftene er etablert.

Nordland Arbeiderparti mener at satsing på Industri vil skape sysselsetting og verdiskaping i hele landet, både by og land. Vi må legge til rette for, utvikle og bygge fremtidens industri i Norge.

Nordland Arbeiderparti mener det er behov for en ny industrimelding. Den siste kom for 17 år siden.

3 Mineraler må bli et nasjonalt satsingsområde

Verden har store behov for mineraler og Norge har behov for flere næringsmuligheter. Vi har store mineralforekomster som er avdekket, det er nå nødvendig med fokus på mineralutvinning.

Utvinning av mineraler er viktig i kommuner som har behov for flere arbeidsplasser, flere innbyggere og et bredere næringsgrunnlag. En mineralsatsing er viktig når vi skal ta hele landet i bruk, og vil bidra til mange arbeidsplasser i distriktene.

Nordland Arbeiderparti mener at mineralutvinning må bli et nasjonalt satsningsområde.

Nordland Arbeiderparti mener at det bør opprettes et statlig minneralfond slik at staten kan være en bidragsyter i utvinningen. Et minneralfond bør bidra til startkapital, og at mineralutvinning kan forekomme innen rimelighetens tid.

Nordland Arbeiderparti mener også at saksbehandlingen må forenkles slik at man ikke mister viktige interessenter i forbindelse med utvinning av mineraler og nye satsinger

4 Momskompensasjonsordningen til Idrettsanlegg må økes og endres til en Regelstyrt ordning.

Stoltenberg II-regjeringen innførte ordningen hvor idrettslag kunne få refundert merverdiavgiften (moms). Idrettslag som bygger anlegg får ikke moms- kompensasjon på samme måte som kommuner. I 2010 ble det derfor innført en ordning som skal kompensere for dette. Ordningen er rammestyrte.

I regjeringens budsjettavtale med Krf/V ble det konkludert med å øke bevilgningen med kr. 27,4 mill. til 100 mill. for 2015 – altså fortsatt med en bevilgning under det man forventer av søknader fra organisasjonene.

Arbeiderpartiet foreslo for 2015 å øke posten med kr. 60 mill. for å skape forutsigbarhet for organisasjonene om at momskompensasjonen ville bli gitt. Dette ville ha gitt en totalramme på kr. 132,6 millioner

For 2014 var det godkjente søknader for 114 millioner kroner, mens det budsjetterte beløp var på 65 millioner kroner.

Det er viktig for idrettslagene at slike ordninger er forutsigbare. Avkortning på søknadene fører til at idrettslagene får utfordringer ift. Finansiering av anleggene. Dette vil igjen føre til at idrettslagene får mindre ressurser å bruke på aktivitetstilbudet i idrettslaget.

Nordland Arbeiderpartiet mener tiden er inn for å gjøre ordningen om til en overslagsbevilgning i budsjettet slik at alle søker får omsøkt beløp.

5 Prioriter soningsplasser også i Kriminalomsorgen Region Nord!

Nordland Arbeiderparti er skuffet over at Regjeringen i "Utviklingsplan for kapasitet i Kriminalomsorgen" (Meld.St.2014-2015) ikke drøfter behovet for kapasitetsøkning i Kriminalomsorgen i Region Nord. I Nordland er behovet minst 123-139 soningsplasser umiddelbart. Soningskøene er igjen sterkt økende. Dette skaper stor frustrasjon både blant ansatte og innsatte i Kriminalomsorgen og bidrar til et svekket tilbakeføringsarbeid. Dette undergraver også intensjonene som lå til grunn da Stoltenberg-regjeringen la frem stortingsmeldingen om bedre innhold i soningen.

Manglende soningskapasitet påfører også politidistriktene betydelige kostnader til fangetransport.

Nordland Arbeiderparti peker på at manglende satsing på helt nødvendige nybyggprosjekter i Nordland kan innebære kompetanseflukt ved at de ansatte som allerede i dag teller på knappene forlater kriminalomsorgen. Dette er bekymringsfullt.

Nordland Arbeiderparti viser også til at øvrige prosjekter i Nordland og totalt i Region Nord i liten grad synes å være betryggende vurdert av departementet. Når regjeringen samtidig vurderer nedlegging av regionnivået i Kriminalomsorgen, frykter Nordland Arbeiderparti at behandlingen av stortingsmeldingen i sum vil gi en ytterligere sentralisering av beslutningsmakt, med den konsekvens at fengselsprosjekter i Nordland kommer svært dårlig ut.

Nordland Arbeiderparti er kritisk til at Regjeringen vil kjøpe fengselsplasser i Nederland for over 200 millioner kroner årlig. Nordland Arbeiderparti mener at det er riktig å prioritere fengselsplasser i Norge i stedet for utlandet.

For å øke soningskapasiteten må også ordningen med elektronisk soning utvides.

Nordland Arbeiderparti krever at regjeringspartiene og deres støttepartier i Stortinget:

- Prioriterer nybygg av fengsler og kapasitet også i Region Nord.
- Sikrer nødvendig dialog med de interessentene i Region Nord som har søkt samarbeid om økt kapasitet og fremlagt forslag til et egnete prosjekter som kan bøte på underdekningen av fengselsplasser i Nordland.
- I større grad bygger videre på stortingsmeldingen om innhold i soningen enn det den nåværende Høyre/Frp-regjeringen i praktisk politikk legger opp til.
- Utvider ordningen med elektronisk soning.

6 Stans salget av Statskog

For Nordland Arbeiderparti er det viktig at felleskapet fortsatt skal eie viktige skogsområder i Norge, slik at folk får tilgang til jakt, fiske og friluftsliv. I dag eier Statskog en femtedel av Norges areal. Det er viktig at Statskog skal være en profesjonell aktør i skognæringen. I dag eier Norge lite skog sammenlignet med andre skandinaviske land. Under arronderingssalget som den rødgrønne regjeringen åpnet for ble det solgt ut mye spredte skogteiger. Nordland Arbeiderparti går sterkt imot regjeringens intensjon om å selge like mye skog som vi kjøpte opp de siste årene. Nordland Arbeiderparti er opptatt av å sikre folk tilgang til jakt, fiske og friluftsliv. Vi ønsker ingen jaktadel i Norge. Tvert imot vil vi at felleskapet skal sikre at jakt, fiske og naturopplevelser fremdeles skal være tilgjengelig for alle.

7 Uttalelse til høring om opphevelse av konsesjonsloven og boplikten

Landbruks- og matdepartementet foreslår at konsesjonsloven og bestemmelser i odelensloven som omhandler boplikt blir opphevet. Forslaget begrunnes i at gjeldende lov begrenser omsetting av landbrukseiendom. Ved å oppheve disse bestemmelsene mener man å styrke bøndenes muligheter for å erverve eiendom. Videre mener man at mulighetene til rekruttering øker.

I høringsrunden har svært mange som representerer landbruksnæringen uttalt seg kritisk til forslaget. Man er bekymret for at et frislipp på omsetning av landbrukseiendom vil føre til høyere priser og større vansker for aktive gårdbrukere.

Nordland Arbeiderparti deler de bekymringene som kommer frem i høringsuttalelsene. Et frislipp av omsetning vil føre til økt konkurranse om landbrukseiendommer og dermed økte priser. Landbruksnæringen sliter allerede med kapitaltilgang for nødvendige investeringer til jord og bygninger. Mer kapital til kjøp av eiendom gir en svekkelse av nødvendige investeringer i driftsapparatet. Forgjeldingen i dansk landbruk tilskrives blant annet store kostnader til kjøp av jord.

En av styrkene til norsk landbruk har vært lokalt eierskap. Et frislipp slik det nå foreslås åpner for fritt oppkjøp av eiendom. Nordland Arbeiderparti er svært bekymret for dette både på vegne av landbruksnæringen og for lokalsamfunnene.

Nordland arbeiderparti mener på bakgrunn av dette primært at endringsforslaget avvises. Alternativt må forslaget underbygges nærmere gjennom en større utredning. Spørsmålene knyttet til endringene er for store til at man kan foreta forhastede vedtak.

8 Nei til brutalisering av norsk arbeidsliv

Regjeringen har nå flertall for omfattende endringer i arbeidsmiljøloven som vil føre til en brutalisering av norsk arbeidsliv. Disse endringer vil få store konsekvenser for den enkelte arbeidstaker, for trepartssamarbeidet og den norske modellen. Endringene vil særlig ramme unge mennesker som skal ut i arbeidslivet, og svekker likestillingsarbeidet i Norge.

Regjeringen har foreslått at alle stillinger skal kunne lyses ut midlertidig i inntil ett år, selv om arbeidsoppgavene ikke er midlertidige. Det vil bety at midlertidige stillinger blir mye vanligere enn i dag.

Regjeringen har foreslått at grensene for pålagt overtid skal øke, selv når det ikke foreligger en lokal avtale. Det betyr at du kan pålegges mer overtid i én periode, men mindre i en annen. Du kan ikke selv bestemme når du skal jobbe mye overtid og når du skal jobbe lite. Det gir liten frihet og fleksibilitet for deg som arbeidstaker. Samtidig utvides adgangen til å avtale gjennomsnittsberegning av arbeidstid.

Regjeringen har videre foreslått at man skal kunne jobbe fem søn- og helligdager på rad. Dette betyr et økt press for å jobbe søndager. I yrker der søndagsarbeid ikke har vært vanlig kan de ansatte bli presset til å jobbe søndagene også. I yrker der man allerede jobber søndager kan de ansatte bli presset til å jobbe flere søndager på rad. Det betyr mindre fritid på de dagene da de fleste andre har fri.

I 2013 fikk de tillitsvalgte på arbeidsplassene et viktig verktøy i kampen mot ulovlig innleie. Innleie av arbeidstakere til bedriftene er tillatt i Norge, men på bestemte vilkår. Dessverre foregår det også mye ulovlig innleie, noe som skaper ustabilitet og utrygghet på den enkelte arbeidsplass. Verktøyet man fikk, var at de tillitsvalgte kan gå til sak mot arbeidsgiver hvis de mener at det foregår ulovlig innleie i bedriften. Den ulovlig innleide må selv reise sak hvis han eller hun ønsker erstatning eller vil kreve fast ansettelse, men de tillitsvalgte kan altså få fastslått at innleien er ulovlig. Regjeringen har nå foreslått å fjerne den kollektive søksmålsretten.

Arbeiderpartiet har en historie for å dreie politikken dit den hører hjemme, det gjorde vi med endringer i arbeidsmiljøloven i 2005, og det akter vi å gjøre også om to år.

Nordland Arbeiderparti uttrykker sin motstand mot de foreslåtte endringer og støtter solidarisk fagbevegelsen. Vi vil arbeide for færre – ikke flere – midlertidige stillinger. Vi ønsker en arbeidsmiljølov som gir trygghet og stabilitet, og som bygger opp under den norske modellen.

9 Sosial dumping

Arbeiderpartiet vil bekjempe sosial dumping. Sosial dumping er uverdigg for de arbeidstakerne som rammes, samtidig som det gir useriøse bedrifter konkurransefordeler og derfor truer arbeidsplassene og lønns- og arbeidsvilkårene i de seriøse bedriftene. Vi vil derfor intensivere kampen mot sosial dumping.

Vi har bruk for arbeidstakere fra andre land, men vi har ikke bruk for hverken lønningene eller arbeidsforholdene.

Sosial dumping truer ikke bare arbeidsforholdene for de som står midt i det, men *alles* anstendige lønns- og arbeidsvilkår. For hvis *noen* kan konkurrere ved å presse arbeidsvilkår og lønninger for sine ansatte, vil de presse ut de seriøse aktørene.

Offentlige kjøp av varer og tjenester skal være en investering i lokalbefolkningen, næringsliv og infrastruktur. Nordland Arbeiderparti vil at offentlig aktører skal ta et større ansvar i forbindelse med innkjøp og anbud.

10 Et likeverdig helsetilbud i hele landet

I sin sykehustale for 2015 omtalte helseminister Bent Høye flere av punktene som var omtalt i en høring angående forslag til ny legespesialitetsstruktur og veileder om organisering av akutt mottak som Helsedirektoratet på oppdrag fra Helse og omsorgsdepartementet hadde sendt ut høsten 2014. Han skisserte tre alternativer til fremtidens organisering av sykehusstruktur, herunder også organisering av akuttmottak.

I følge helseministeren har man ett alternativ hvor en kan fortsette med dagens struktur og opprettholder akuttkirurgi også ved de minste sykehusene noen år til.

Som alternativ to følger man tradisjonell medisinsk tenkning som sier at akuttfunksjonene i indremedisin alltid må være sammen med akuttfunksjoner i kirurgi. Når kirurgien sentraliseres, vil det bety vesentlig færre akuttmottak, og dermed vesentlig færre sykehus. Som alternativ tre skisserer helseministeren at man opprettholder en desentralisert sykehusstruktur, men tilpasser akuttfunksjonene basert på befolkningsgrunnlaget. Det vil bety at en kan opprettholde medisinsk akuttberedskap ved flere sykehus nærmere der pasienten bor.

Alternativ 1 får lite konsekvenser for lokalsykehusene i første omgang, mens alternativ 2 og 3 innebærer kraftig sentralisering av både medisinsk, men særlig kirurgisk akuttberedskap, og kan medføre alvorlige konsekvenser for de som sogner til mindre lokalsykehus.

Tilgang til likeverdige tjenester må være det avgjørende i utvikling av helse og omsorgstjenester, for å sikre grunnleggende trygghet for alle. Dette får vi best til ved å sikre et godt offentlig helsetilbud. Nordland Arbeiderparti krever likeverdige helse- og omsorgstjenester til innbyggerne i hele Nordland. Nordland Arbeiderparti mener det fortsatt er behov for å få til et mer helhetlig pasientforløp for bedre ivaretagelse av pasienten. Helsevesenet står overfor store utfordringer i årene framover; utfordringer som å sikre kapasitet, kvalitet i tjenestene, teknologisk utvikling og rekruttering av arbeidskraft.

Kvalitet hevdes å være viktigere enn nærhet. Men hva hjelper det med den beste kvalitet dersom man ikke når fram før det er for sent? I høringen ligger det en påstand om at små sykehus leverer dårlig kvalitet. Dette er en påstand som ikke holder mål og som er en forenkling av virkeligheten. Dette bekreftes av professor Bjarne Jensen i hans rapport "Helsereformer på feil premisser - sykehusstruktur, samhandlingsreform og lokalmedisinske sentra.» En lege på et lite sykehus har ofte mange flere inngrep enn en lege på et stort sykehus hvor de er flere til å utføre inngrepene.

I høringen argumenteres det også med at det blir billigere og bedre helsetjenester ved å slå sammen funksjoner til større enheter. Undersøkelser som er gjort viser imidlertid at det ikke er forskjeller i pris eller kvalitet på små og store sykehus. Derfor kan ikke beredskapen i lokalsykehusene reduseres med en slik begrunnelse. Høringen bærer preg av at man ikke tar inn over seg at sykehus og helsetjenester i sin alminnelighet skal skape en grunnleggende trygghet hos befolkningen.

Hovedvekten av pasientene som trenger medisinsk og kirurgisk akuttberedskap i dag har kurante og vanlige tilstander som man har god erfaring med å behandle på dagens lokalsykehus. Det vanlige er vanligst. Tette kateter, vondt mage, gallederter, nyrestein og kreftpasienter med mindre kirurgiske tilstander som trenger behandling for å bedre sin livskvalitet.

Ved lokalsykehusene i Nordland er det overvekt av akutte tilfeller innen kirurgi. De aller fleste av disse hadde mindre alvorlige tilstander som kunne behandles lokalt. Med en reduksjon av kirurgisk akuttberedskap vil disse pasientene være nødt til reise en lenger strekning og de må vente lenger på hjelp. Det er verken verdighet eller riktig bruk av felleskapets ressurser.

Nordland Arbeiderparti mener at det er viktig å synliggjøre de særskilte utfordringene fylket står ovenfor i arbeidet med den annonserte nasjonale helse og sykehusplanen. Dette gjelder blant annet bosetting, befolkningsutvikling og store geografiske avstander. Lokalsykehusene er en viktig akutt-, beredskaps- og trygghetsinstitusjon for befolkningen i distriktene. De er ikke minst viktig for pasientgrupper som bruker sykehustjenestene hyppig, slik som eldre, kronikere, mennesker med psykiske lidelser og pasienter under rehabilitering. Vi ser også ved ekstremvær og gjentatte stormer at lokalsykehusene har en stadig større betydning for pasienter i distriktene. Det er nødt til å tas høyde for reisetid og utrykningstid i vår landsdel. En må sikre at ambulansetjenestene er robuste og har gode fagmiljø både i distriktene og i sentrale områder. Gode ambulansetjenester vil styrke akuttberedskapen ved lokalsykehusene, men kan ikke erstatte denne.

Høyre/FRP regjeringen ønsker også å iverksette fritt behandlingsvalg. I første omgang innenfor feltet rus og psykiatri. Ordningen er beskrevet i St.Prop. 56 L 2014-2015. Det er grunn til bekymring når reformen gjør det vanskeligere for de regionale helseforetakene å utføre sine viktigste oppgaver; nemlig å ivareta "sørge-for-ansvaret" for spesialisthelsetjenester til befolkningen og å planlegge og organisere spesialisthelsetjenesten. En slik konsekvens beskrives av departementet selv i proposisjonen:

"Det er grunn til å tro at innføringen av en ordning med fritt behandlingsvalg vil gjøre det noe mer komplisert for de regionale helseforetakene å ivareta sitt ansvar for å sørge for spesialisthelsetjenester. ... Det å planlegge, organisere og bygge opp helsetjenestetilbudet i regionen kan derfor bli vanskeligere når man ikke vet hvor mange og hvilke pasienter som faktisk vil benytte seg av tilbudet om fritt behandlingsvalg. (Prop. 56 L 2014-2015 pkt. 9.3.3 s. 63).»

Nordland Arbeiderparti mener at ordningen er en ren konkurranseutsetting av de tjenestene som skal omfattes av den, i denne omgang psykiatri og rus. Denne pasientgruppen er en sårbar gruppe som vi frykter vil få ett dårligere tilbud enn det de har i dag.

Vi mener også at det er nødvendig med stedlig ledelse på lokalsykehusene for å bygge og opprettholde vitalitet, gode og stabile fagmiljøer, gode arbeidsmiljø og god kvalitet på pasientbehandlingen.

Nordland Arbeiderparti mener:

- At lokalsykehusene er grunnmuren i sykehusbehandlingen av pasienter med de

vanligste sykdommene.

- At lokalsykehusene har en livsviktig akutfunksjon i distriktene, der reise- og utrykningstid er for lang til neste sykehus.
- At det er en grunnleggende verdi for Arbeiderpartiet at folk i hele landet har rett til et likeverdig og tilstrekkelig helsetilbud.
- At det ikke skal utvikles en A- og B-standard på helsetjenester i byer og distrikter
- At begrepet lokalsykehus må defineres, med fastsetting av minstekrav for tjenestetilbud og beredskap ved disse.
- At lokalsykehus i Nordland må ha medisinsk og kirurgisk akuttberedskap som i dag og tilbud til fødende

11 Tannhelse

Nordland Arbeiderparti vil at alle skal være sikret en god tannhelse. God forebygging og tilgang på tannhelsetjenester over hele landet er viktig. Den rødgrønne regjeringen trappet stadig opp tannhelsetilbudet. Nordland Arbeiderparti vil sikre alle mot de store utgiftene og innføre et egenbetalingstak for nødvendig tannbehandling.

Vi vil utvide rabattordningen for ungdom til flere årskull, og innføre skjermingsordninger på tannhelseutgifter til personer med svak økonomi og dårlig tannhelse. Vi vil vurdere om stønad eller egenandelstak treffer behovet best.

Vi vil fortsette å forbedre ordningene for refusjon gjennom folketrygden til spesielle diagnoser.

12 Retten til å kle seg slik man selv vil

Bruk av religiøst begrunnede plagg og diskusjoner rundt dette er et eksempel på et område hvor ulike verdier og menneskerettigheter kan være i innbyrdes konflikt. Arbeiderpartiets utgangspunkt er at det i et liberalt moderne samfunn, er opp til enhver å bestemme sin egen klesdrakt. Regulering av bruk av plagg og symboler reiser spørsmål om grensene for inngrep i tros-, livssynsfriheten og ytringsfriheten. Disse frihetene skal stå sterkt. Samtidig vil det være tilfeller hvor storsamfunnets behov har forrang over dette, som sikkerhetshensyn på en arbeidsplass, behovet for uniformering av offentlige tjenestemenn eller ønsket om at disse skal framstå som mest mulig tros- og livssynsnøytrale.

Bruk av plagg som helt eller delvis skjuler ansiktet i offentligheten ikke er ønskelig. Bruk av heldekkende plagg som burka og niqab vanskeliggjør kommunikasjon med andre, og kan være en utfordring når det gjelder deltakelse i utdanning, arbeidsliv og samfunnsliv. Slike plagg kan også være uttrykk for et menneske- og kvinnesyn som bryter med sentrale verdier i det norske samfunnet.

I Arbeiderpartiet tror vi at det er et godt utgangspunkt at folk får lov til å kle seg som de vil. Et forslag om å forby hvordan enkeltmennesker skal kle seg, et brudd med vår demokratiske tankegang. Å tvinge mennesker til å kle seg i en gitt stil, å nekte dem å kle seg som de vil, hører til samfunn som vi slett ikke ønsker å sammenlikne oss med eller kopiere. En slik tanke er udemokratisk, inkonsekvent og gammeldags. Å kle seg som man vil er en del av ytringsfriheten eller din religiøse frihet.

13 Asyl og flyktningpolitikk

Fra fjorårets rapport fra FNs høykommissær for flyktninger går det fram at antall flyktninger nå totalt var kommet opp i over 51 millioner mennesker.

Det er først og fremst borgerkrigen i Syria som har bidratt til den skremmende økningen – en krig som av mange blir kalt den verste humanitære katastrofen siden annen verdenskrig. Man anslår at ca. halvparten av landets befolkning er drevet på flukt. Så raskt eskalerer flyktningkrisen rundt Syria, at UNHCR regner med at landet i år blir verdens verste flyktningkrise etter at Afghanistan har hatt den tvilsomme ære i over 30 år.

Også i Afrika er det mange steder nye og gamle flyktningkriser, for eksempel i Den sentralafrikanske republikk og Sør-Sudan. Fra før er hundretusener av mennesker på flukt fra kriser og kriger i Kongo, Somalia, Vest-Sahara, Sudan, Eritrea og Mali.

Nordland Arbeiderparti sin kamp for rettferdighet stopper ikke ved landegrensen. Vi vil jobbe for en mer human og rettferdig verden.

Nordland Arbeiderparti mener at:

- Norge må ta imot flere kvoteflyktninger.
- UNHCR sine anbefalinger om hvem som bør komme til Norge må veie tungt.
- Kommunenes bosetting må av flyktninger og asylsøkere må økes. Løsningene må finnes i dialog mellom staten og kommunene.
- Barn som bor i asylmottak må rett til barnehageplass og tilbud om plass i videregående opplæring.
- Regjeringen må gi Stortinget muligheten til å behandle spørsmålet om å ratifisere FNs tredje tilleggsprotokoll til barnekonvensjonen.

14 Breiband til alle

H/FRP regjeringen la frem et budsjett for 2015 med dramatiske kutt på potten til utbygging av breiband i område som ikke er økonomisk lønnsomme å bygge ut.

Potten til Post og Teletilsynet som tildeler disse midlene ble foreslått redusert fra 160 mill. til 50 mill.

I 2014 fikk 35 prosjekt av midlene på 160 mill til utbygging av breiband, det var 171 søknader på totalt 713 mill. Noe som viser behovet for økte bevilgninger for å kunne bygge ut breiband i distriktene.

For å beskrive hvor dramatisk forslaget fra regjeringen var så ble det i Nordland alene tildelt støtte på 49 millioner til 4 store prosjekt i 2014, noe som tilsvarer foreslåtte pott for 2015.

Kuttet på hele 110 millioner vil gi et kraftig kutt på utbyggingen av bredbånd i områder som ikke er lønnsomt å bygge ut, og er enda et eksempel på regjeringens manglende distriktpolitikk.

Regjeringens budsjettforlik med KRF og V førte til at potten ble økt med 60 millioner til 110 millioner.

Arbeiderpartiet forslø i sitt budsjett for 2015, 150 millioner.

Skal områder som det ikke er lønnsomt å bygge ut bli utbygget er, det viktig at potten økes.

Nordland Arbeiderparti ber derfor om at bevilgningen til potten til utbygging av breiband i område som ikke er økonomisk lønnsomt å bygge ut økes i årene fremover.

15 Nordland må videreutvikles som fiskeriregion

Fiskeridirektoratets regionskontor i Nordland bør videreutvikles som et selvstendig kontor av den enkle grunn at Nordland er det største fiskeri- og havbruksfylket i Norge. Det er galt å svekke fiskeridirektoratets nærhet til en slik region.

Det å argumentere for ett regionskontor i nord er å underspille den fysiske avstanden brukeren vil oppleve. Vi oppfatter at Fiskeridirektoratet er tydelige i sin rolle på fiskeriområdet. Bredden i ansvar og virkemidler er større enn for havbruk og marin arealforvaltning. Fiskeridirektoratets rolle og ansvar innen havbruk og marin arealforvaltning bør derfor styrkes i det kommende statsbudsjettet og bygges opp ved regionskontoret i Nordland.

Nærhet til tilsynsoppgavene og tjenesteproduksjon er en viktig del Fiskeridirektoratets samfunnsoppdrag. Nærings- og fiskeridepartementet har gitt Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) oppdrag med å evaluere Fiskeridirektoratet. Evalueringen ble offentliggjort 31. januar i år. DIFI poengterer her at «Brukerorienteringen vil kunne bli styrket som følge av bredere og tynge fagmiljøer, men svekkes dersom den fysiske avstanden til brukere oppleves som for stor.» Det er en av hovedgrunnene til at Nordland Arbeiderparti mener at modellen med fem regionskontor bør velges.

Det er videre kritikkverdigg at den interne arbeidsgruppen i Fiskeridirektoratet har lagt mest vekt på å beskrive og begrunne valget av tre regioner. Alternativet med fem regioner er kort beskrevet og i liten grad drøftet av arbeidsgruppen i fiskeridirektoratet.

De siste to tiårene har fiskeri- og havbruksnæringen vært i sterk endring. Det er viktig at fiskeridirektoratet evner å omstille seg i forhold til de store endringene. Nærings- og fiskeridepartementet har eksempelvis signalisert at direktoratet skal vektlegge havbruk sterkere enn det de gjør i dag nettopp for å holde tritt med utviklingen og veksten i næringen.

Den store veksten innen havbruksnæringen vektlegges også av Fiskeridirektøren i innstilling om ny regionstruktur. Nordland Arbeiderparti finner det derfor underlig at direktøren ikke anbefaler at regionskontoret i Norges viktigste fiskeri - og havbruksfylke skal videreutvikles.

16 Nei til konkurranseutsetting av jernbanen

Nordland Arbeiderparti vil advare mot at all jernbanetrafikk konkurranseutsettes. Dagens regjering har varslet at de vil liberalisere togtrafikken og en slik liberalisering ligger også i forslaget til nytt jernbanedirektiv fra EU (jernbanepakke IV). Fagorganisasjoner advarer mot konkurranseutsetting og erfaring fra andre land viser at dette kan medføre både økte priser, svekking av tilbudet, lavere regularitet og punktlighet. Nordland Arbeiderparti vil gå imot full liberalisering av persontrafikken og oppfordre til et veto mot eventuelt pålegg om liberalisering i jernbanepakke IV.

17 Beredskapslager

Beredskap dreier seg i stor grad om sikkerhet for forsyning av matvarer til norske forbrukere, men også om at vi må ivareta kompetanse og kunnskap knyttet til mattrygghet. Behovet for et beredskapslager for korn er utredet og Stoltenberg-regjeringen satte av penger til etablering.

Befolkningsveksten øker. Det forventes mer ekstremvær i årene fremover. Dette viser at matvaresituasjonen i global sammenheng kan være svært sårbar.

Matberedskap er et ansvar staten må ta overfor sin befolkning, og slik geografien i vårt land er blir det viktig å plassere matlager (korn og mel) på forskjellige steder.

Norge bør gjeninnføre matberedskap og oppretter mel og korn-beredskapslagre som er strategisk plassert rundt om i landet med lager for minst et års forbruk.

18 Kystfylkene rammes av statlige kutt

Reduserte inntekter og betydelig høyere kostnader innenfor hurtigbåt- og ferjedriften vil føre til at Nordland fylkeskommune i løpet av de neste årene må redusere tjenestetilbudet på alle områder.

Det nye inntektssystemet og prisvekst i anbudene for fylkeskommunene slår svært uheldig ut for Nordland og andre kystfylker, spesielt på samferdselssiden. Nordland er et fylke med spredt bosetning, lang kystlinje og svært høy verdiskaping langs kysten.

Potensialet for videre utvikling i kystnæringene er også svært stort. Hurtigbåter og ferjer er avgjørende for å sikre innbyggere og næringsliv effektiv transport, og for å legge til rette for framtidig utvikling.

Nordland Arbeiderparti krever derfor at Regjeringen på kort sikt kompenserer for de sterkt økende samferdselskostnadene for 2015. Videre må inntektssystemet for fylkeskommunene gjennomgås på nytt slik at kystfylkene settes i stand til å ha et forsvarlig samferdselstilbud.

19 Laksetrapper i Vefsna vassdraget

Nordland arbeiderparti ber Stortinget og regjering følge opp med økonomi for å reetablere laksetrappene i Vefsna Vassdraget. Dette slik at laksetrappene er klar til friskmeldingen i 2017, etter rotenonbehandlingen i 2011 og 2012.